

ගස් මිල ඉහළ දැමීමට එරෙහිව මෙක්සිකෝව පුරා විරෝධතා පත්‍රිර යයි

Protests against gas price hikes spread across Mexico

2017 ජනවාරි 5

ඡ්‍යෙනයට 14 සිට 20 දක්වා වැඩි කරමින් ගස් සහනාධාරය කපා දැමීමට ජනාධාරති එන්ඩ් පෙනා නිටෝ ජනවාරි 01 වනදා ගනු ලැබූ තීරණයට එරෙහිව දස දහස් ගනනින් මෙක්සිකානුවන් විදු වලට බැය ඇතේ. එම ගැසොලිනාසේයි (ගස් මිල ඉහළ දැමීමට එරෙහි විරෝධතා) රටෙහි සැම පුද්ගලයටම පත්‍රිර යමින් ගතවන සැම දිනයක් පාසාම වර්ධනය වී ඇතේ. විරෝධතාවය මෙක්සිකානු පාලක පන්තිය තුළ දේශපාලන අර්ථදායක් අවුලුවා ඇතේ. “ගැසොලිනාසේයිස් (ගස් මිල ඉහළ දැමීම) සමග සමාජ තොසන්සුත්තාවය පිවාර යා හැකි සහ දරාගත තොහැකි මගින් විරෝධයක් දක්වා පරිවර්තනය වීමේ ලක්ෂණයට වර්ධනය වෙමින් තිබේ” යයි අගහරවාදා එක්ස්සේල්සියෝර් කතුවකියකින් කියයි. “”

මෙම විරෝධතාවන්ගේ බොහෝමයක් කමිකරවෙන්ගේ, තරෙනියන්ගේ සහ මධ්‍යම පන්තික කොටස්වල ස්වයංකිද්ධ ක්‍රියාවන් ය. බදාදා රාත්‍රිය වන වට, ඉන් පෙර දින පොලීසිය විසින් පිරිසිදු කොට තිබූ නගරාත්තර ප්‍රධාන මහා මාරුග නැවත වරක් ප්‍රුක් රටි රියුදුරන්, වැක්සි රියුදුරන් සහ අනෙකුත් විරෝධතාකරවෙන් විසින් අවහිර කරමින් පැවතුනි.

පොලීසිය දැකීම් කිපයක් අත් අඩංගුවට ගෙන ඇතේ. බදාදා ඔවුනු මෙක්සිකෝ නගරයේ විරෝධතාකරවෙන්ට අනිමුඛ වුහ.

විහුදාහුවා, ඩුරාත්ගෝ, මොරලෝස් සහ බිජා කැලෝග්නියා වල පිහිටි සිය පිරසකෙසුම් සහ බෙදා හැරීමේ මධ්‍යස්ථාන එකාලහක “තීරනාත්මක තත්ත්වයක්” තීර්මානය කරමින්, ප්‍රුක් රටි රියුදුරන් සහ විරෝධතාකරවෙන් එම මධ්‍යස්ථාන අවහිර කොට තිබූ බව රජයට අයන් බලශක්ති සමාඟමක් වන පෙටරෝලියෝස් මෙක්සිකානෝස් සමාඟම රෝගෝ වාර්තා කළේය. විරෝධතාවය අභ්‍යන්තර පැවතුනාත් ගුවන්තොටුපළවල් පවා වසා

දැමීමට සිදු වනු ඇති බවට සමාඟම අනතුරු ඇගවු අතර නල මාරුග විනාය කිරීම් සම්බන්ධ සිදුවීම් ද වාර්තා කෙරේ. නගරයේ මාරුගස්ථී මගි ප්‍රවාහන සේවයේ බොහෝමයක් වසා දමමින්, ගුවාදලාජාරා, පැලිස්කෝ හි බස් රියුදුරන් විසින් ගැසොලිනාසේයි සම්බන්ධිත පලමු වැඩි වර්ජනය බදාදා දිනයේ කැඳවනු ලදී. අනෙකුත් නගර වල විරෝධතාවයන්ට ගුරුවරෙන්ගේ සහ වෙළුඡවරෙන්ගේ තියෙෂ්පිතයන් සම්බන්ධ විය.

ගස් පිරවුම්භල් සිය ගනනක් ඒවා හිම් සමාඟම් විසින් වසා දමා ඇති අතර, රට පුරා ගස් පිරවුම්භල් දැකීම් ගනනක් විරෝධතාකරවෙන් විසින් වාඩිලාගෙන ඇතේ. විශේෂයෙන්ම, වැඩිම ජනගහනය සහිත මෙක්සිකානු ප්‍රාත්තය වන මෙක්සිකෝ නගරයේ, වෙරාකෘත් තෙල් නිශ්පාදන ප්‍රාත්තයේ සහ ප්‍රයුඩ්ලා හි නිශ්පාදන කේන්ද්‍රයේ විරෝධතාවයන් සුවිසල් විය. සියුඩ්බ්‍රි ජ්‍යාරේස් හි විරෝධතාකරවෙන් එක්ස්ත් ජනපදයට වූ දේශ සිමා මාරුවෙක් අවහිර කළේය.

එලැඹෙන සහ අන්තරේ වැඩි වර්ජන මාලාවක් කැඳවුම් කොට ඇති අතර ඉන් බොහෝමයක් කැඳවා ඇත්තේ වෘත්තිය සම්ති සහ ගොට් කන්ඩායම් විසිනි. මෙම විරෝධතාවයන් පැමිනෙන්නේ මෙක්සිකානු ආර්ථිකය තීරනාත්මක මොහොතක පැවතියදී ය.

මෙක්සිකෝව තුළ මෝටර් රටි කම්භලක් ඉඩිකිරීමටම වූ බොලර් බ්ලියන හයක සැලුම් අවලංගු කොට ඩේට්රොයිට් වලින් පිටත පවත්නා තම කම්භලක එම මුදල් ආයෝජනය කරන බව ගෝර්ඩ් මෝටර් රටිවාහන සමාඟම අගහරවාදා නිවේදනය කළේය. ජනාධාරති ලෙස තේර් පත්වූ ව්‍යුමිජ් යටතේ වඩාත් සාධනීය වූ එක්ස්ත් ජනපද නිශ්පාදන ව්‍යාපාරක පරිසරයක් තීර්මානය වන තතු තුළ එම හැරී ගැනීම සිදු කළ බව ගෝර්ඩ් ප්‍රධාන විධායක නිලධාරී මාර්ක් පිළිබ් ප්‍රකාශ කළේය. ව්‍යුමිජ් එදිනම මෝටර් රටි නිශ්පාදනය මෙක්සිකෝවට මාරු කිරීම සම්බන්ධයෙන් පෙනරල් මෝටර්ස් සමාඟම විවේචනය කළේය.

ගොර්ඩ් සමාගමේ තීරනය පිළිබඳ පුවත මෙක්සිකානු පුවත් කිරස්තලයන්හි අධිකාරය දුරට අතර, එය උම්ප් පරිපාලනය විසින්, එඟ මත පදනම් වූ නිශ්පාදන සැපයුම් ජාලය තුළ මෙක්සිකෝවේ වැදුගත්කම දුරනු ලෙස අඩුකරනු ඇති බවට සහ මෙක්සිකෝවෙන් සිදුවන ආනයන වලට බදු පනවනු ඇති බවට හිතිය වර්ධනය කළේය. මෙක්සිකානු නිශ්පාදන සහ සේවා අපනයන වලින් සියයට අසු එකක් ම එඟ යට ඇදී යයි.

ගොර්ඩ් හි තීරනය සහ වෙළඳ ගුද්ධයක් පිළිබඳ හිතිය හේතුවෙන් පෙසේට තවත් දුබල වුයේ රයේ එහි අගය බොලට 21.40 ක නව පහළකට ඇදු වැවෙමිනි. දුබල වෙමින් ප්‍රවතින පෙසේට සහ ඉහළ යන උද්ධමන පිඩිනයන්, ගස් සහනාධාරය අඩු කිරීමත් සමග එක්ව බරපතල ආර්ථික අන්තරායන් වර්ධනය කරයි. දැනුවමත් ආසන්න වශයෙන් සියයට 5 ක් දක්වා උද්ධමනය ඉහළට ප්‍රතිශේෂ්ධනය කරමින් මූල්‍ය සමාගම් විසින් කට්පාදවට ප්‍රතිචාර දක්වා ඇති. මෙක්සිකෝවේ මධ්‍යම බැංකුව, 2016 වර්ෂය තුළ දැනුවමත්, සිය පොලී අනුපාතය 2009 සිට ඉහළම මට්ටමට ගෙන එමින් කිහිප වරක් ඉහළ දැමීමේය.

පාර්ශ්වීක මුළු ගනන් රෞකටවුවක වේගයෙන් ඉහළ යන අතරම වැටුප් පරයන උද්ධමනයක් තීර්මානය විම හේතුවෙන් ගැඹුරින්ම දිරිල මෙක්සිකානු කමිකරු පන්තියට දුරාගත නොහැකි තත්ත්වයක් තීර්මානය කෙරී ඇති. මෙක්සිකෝවේ ඔවෝනොමස් විශ්ව විද්‍යාලය විසින් සිදුකළ මැති කාලීන අධ්‍යයනයක් විසින් 2012 දී ජ්‍යායිජ්‍යා පෙනා නියෝගී බලයට පත්වීමේ සිට දෙ මෙක්සිකානු ක්‍රිය සියයට 11.1 කින් හකිලී ඇති බව වාර්තා කොට ඇති. සිව් දෙනෙකුගෙන් යුත් පවුලක පෝෂනය සඳහා අවශ්‍ය මූලික ආභාර මල්ලේ මුළු උද්‍යෝගය දිනකට පෙසේ 218.06 කට (බොලට 10.19 කට) එනම් දෙනික අවම වැටුප මෙන් තුන්ග්‍රහයක් දක්වා ඉහළ ගොස් ඇති.

මෙක්සිකෝව ලේකයේ ප්‍රධාන තේල් තීරවන රටවල් වලින් එකක් වුවද අවම වැටුපක් උපයන කමිකරුවකු ගස් වැංකියක මුළු උපයා ගැනීමට දින 12 ක් වැඩි කළ යුතුය. ඉන්ධන මුළු ගනන් වල ඉහළ යාම සියල්ලටමත් වඩා අනෙකුත් අන්තරාවය ආභාර උවසවල තියුණු මුළු ඉහළ යාමකට තුවු දෙනු ඇති. යෝජිත ගස් මුළු ඉහළ දැමීම හේතුවෙන් 2017 පලමු සහ දෙක තුළ පමනක් පාර්ශ්වීක මුළු

දුර්ශකය සියයට දැයුම අවකින් ඉහළ යනු ඇති බවට බිරෝගිරේ ගයිනමෙක්ස් සමාගම නිවේදනය කළේය.

පසුගිය දැයුම පුරා ප්‍රධාන වශයෙන්ම ඇමරිකානු බැංකු සහ සමාගම් මගින් මෙක්සිකෝවේ ගුම සහ ස්වභාවික සම්පත් සුරාකීම ඉහළ දැමීමට එරට පාලක පන්තිය නිර්දය ලෙස ක්‍රියාත්මක වී ඇති. තේල් කමිකරුවන්ගේ දැවැන්ත වැඩි වර්ෂනයකින් පසු 1938 ජනසතු කරන ලද පෙමෙකස් සමාගම පොදුගැලීකරනය කිරීමට වූ ආන්ඩුවේ හරි ගැනීම අවසන් කරන මෙන් විරෝධතාකරුවන් ඉල්ලයි. තේල් සඳහා වූ රාජ්‍ය ජ්‍යායිජ්‍යා ආන්ඩුව විසින් 2013 දී නිල වශයෙන් අවසන් කළේය.

පෙනා නියෝගී ගේ පරිපාලනය සිය සංගත හිතවාදී අධ්‍යාපන ප්‍රතිසංස්කරණ වලට එරෙහිව වූ විරෝධතා සහ වැඩි වර්ෂන පුවන්ඩ ලෙස මර්දනය කොට ඇති. 2014 දී දේශීය සහ මධ්‍යම පොලිසිය හා හට කන්ඩායම් අයෝටි සිනාපා වල ඕනෑම ගුරුවර ගුරුවරියන් 43 දෙනෙකු පැහැර ගෙන මරා දැමුහ. පසුගිය වසරේ ඔඅයේකකන් ගුරුවරින් ගෙන ගිය මසකටත් වඩා දිගු වැඩිවර්ෂනය අතරතුර නොක්සින්ලන් වල ගම්වයියන් සහ ගුරුවරු දැකීම් ගනනක් පොලිසිය විසින් මරා දැමීමේය. පෙනා නියෝගී යනු ජනතාවගෙන් සියයට 25 ක් පමනක් අනුමත කරන නුත්ත මෙක්සිකානු ඉතිහාසය තුළ වඩාත්ම අප්‍රසාදයට පත් ජ්‍යායිජ්‍යා වේ.

එබදු ව්‍යාපාරයක් ක්ෂේත්‍රීක සමාජ නැගිටීමකට උත්තේෂ්වනය සපයනු ඇති බවට බියෙන් ගැසොලිනාසේ වලට එරෙහි ව්‍යාපාරය මත පුවන්ඩ කඩා පැනීමක් සඳහා නියෝග කිරීමෙන් ආන්ඩුව තවමත් වැළකි සිටි. සමාජ පිපිරීමක ව්‍යවය පිළිබඳව අනතුරු අගවම්න් මෝලස් වල ආන්ඩුකාර ගෝජිත් රම්මේරස් අඩුවැටුප් සහිත කමිකරුවන්ට හඳුනි වැටුප් වැඩිවිමකින් ආන්ඩුව විරෝධතාවයට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු බවට යෝජනා කළේය.

වර්ධනය වන අර්බුදයට ආමන්තුය කිරීම පිනිස සිය නිවාදුව අවලංගු කිරීම සඳහා ජ්‍යායිජ්‍යා පෙනා නියෝගී පසුගිය බදාදා බල කරනු ලැබේනි. ජාතික වශයෙන් විකාශනය වූ කට්ටාවක ඔහු “අපේ ආර්ථිකයේ ස්ථාවරත්වය ආරක්ෂා කර ගැනීම” අන්තරාවය හේදින් සහනාධාර අඩුකිරීමේ තීරනය අවලංගු නොකරනු ඇති බවට අවධාරණය කළේය. එකි කට්ටාවේදීම පෙනා නියෝගී මතු එන උම්ප් පරිපාලනය සමග සම්බන්ධතා වර්ධනය

කිරීම ඉලක්ක කරගත් පුදාන අමාත්‍ය මන්ධිල සංශෝධනයකින් විදේශ අමාත්‍යවරයා ලෙස හිටපු මුදල් ඇමති ලුයිස් වයිඩිගරේ තවත පත්වෙනු ඇති බවට නිවේදනය කළේය. “පුදෝර්ජනවත් වයි සම්බන්ධතාවක පදනමක් අපට ස්ථාපනය කර ගත හැකි වන පරිදි වූමිජ් පර්පාලනයේ පලමු දිනයේ සිටම සංචාරයක් සහ සම්බන්ධතාවයක්” පටනිනු ඇති බවට මෙම පත්වීම සංඳා කළේ යයි පෙනා නිටෝ ප්‍රකාශ කළේය.

පනාධිපතිගේ අධම ප්‍රකාශ මගින් මෙක්සිකානු කමිකරු පත්තිය තුළ විරෝධය තවදුරටත් ප්‍රතුරිත කෙරෙනු ඇතේ. මෙක්සිකානු කමිකරුවත්ගේ සම්පාදු සාමාජිකයන් දස මළියන සංඛ්‍යාවක් එක්සත් පනාපදාය තුළ පිළිවන අතර, වූමිජ් පර්පාලනය යටතේ ඔවුනු පිටමෙන් මුහුණ දී සිටිති. එඟ මැතිවරන ව්‍යාපාරය අතරතුර මෙක්සිකෝ නගරයේ වූමිජ් සහ පෙනා නිටෝ අතර හමුවක් සුදානම් කිරීම සම්බන්ධයෙන් වයිඩිගරේ පුලුල් අප්‍රසාදයකට පත්ව සිටි. සැපේන්මේබර් මුල එනම් එම හමුවෙන් සතියකට පසු මුදල් ඇමති බුරයෙන් ඔහු ඉල්ලා ඇස්වය.

විරෝධතාවයන් වර්ධනය වෙමින් තව දුර ඉදිරියට යනු ඇතිද නොඑසේ නම් පුර්ව සමාජ ව්‍යාපාරයන් ව සිදුකළාක් මෙන් ඇන්ඩිරේස් මහුවෙල් ලෝපේස් ඔබිරාඩ් සහ ඔහුගේ මොරේනා පක්ෂයට සම්බන්ධිත වෘත්තිය සම්ති විසින් ගෙල සිර කරනු ඇතිද යන්න තවමත් නිශ්චිත නැතේ.

ශේෂ සහනාධාරය කප්පාද කිරීමට එරෙහි සටන්කාම් විරෝධතා එක්සත් පනාපදායද ඇතුළුව ලෝකය පුරා පත්ති අරගලයන් යම් පැහැ නැගීමේ ප්‍රකාශනයන්ය. බ්ලියනපතියන්, හිටපු ජෙනරාල්වරතේ සහ අර්ධ ගැයිස්ට්‍රිටාදී දේශපාලනයන්ගේන් සමන්වත තම කඩාලය සමග එක්ව, සමාජ සුභසාධනයන් සහ කමිකරු පත්තියේ පිවන තත්ත්වය මත වූමිජ් විසින් එල්ල කිරීමට සුදානම් කෙරෙන කුරිරු ප්‍රහාරය, ඇමෙරිකානු සහ මෙක්සිකානු කමිකරුවත්ගේ එකාබද්ධ අරගලයකට බල කෙරෙන නොන්දේසි

නිර්මානය කරමින් මෙක්සිකානු දේශ සීමාව හරහා කමිකරු පත්තික අරගල රිල්ලක් ජනිත කෙරෙනු ඇතේ.

මෙක්සිකානු කමිකරුවත්ට තම රටතුල සිදුවෙමින් පවත්නා සමාජ ප්‍රතිච්ඡලවයට විරුද්ධ වීමට පවත්නා එකම මාවත වනුයේ ලෝකය පුරා, පුරාම සහ පුමුබව, එක්සත් ජනපදයේ සහ කැන්බාලේ සිය පත්ති සහෝදර සහෝදරයන් සමග එකාබද්ධ විමයි. දැවැන්ත ලාභ සඳහා සංගත විසින් විකුන්න බෙන නිපයුම් සලකු කළ, බොහෝ විට එකම නිපයුමේ විවිධ කොටස් නිපදවමින් උතුරු ඇමෙරිකාව පුරා කමිකරුවත් එකම සැපයුම් ජාලය තුළ තම ගුමය වගුරුවයි.

තම රටේ ධනපති පත්තිය මෙක්සිකානු ජාතික වාදය අවස්සන අතරම කමිකරු පත්තියේ වියලුමින් තමාම ධනවත් වීමට එඟ අධිරාජ්‍යවාදය සමග එක්ව වයි කරමින් සිටින බව මෙක්සිකානු කමිකරුවත් විසින් වටහා ගැනීමට අවශ්‍ය වේ. නැග්ටා ප්‍රතිපාදන හරහා හෝ වෙළඳ යුද්ධය හරහා හෝ රැකියා සඳහා එකිනෙකාට එරෙහිව සටන් කිරීමට සහ වැශ්‍රේඛ් සඳහා තරග කිරීමට කමිකරු ජනතාව තල්ල කෙරෙනතාක් දුරට කළාපය තුළ පිවන කොන්දේසි අභන්ධිව පහල වැවෙනු ඇතේ.

ඇමෙරිකානු කමිකරුවත්, බොනල්ඩ් වූමිජ් විසින් පත්තුරන වර්ගවාදී සහ ස්වේච්ඡමවාදී බොරු මෙන්ම, එඟ වෘත්තිය සම්ති සහ ජාතිකවාදී විෂ සමග “වාම” ප්‍රවිචානම් මුහු කරන බර්ති සැන්ඩ්ස් බඳු පුද්ගලයින් ප්‍රතික්ෂේප කළ යුතුය. “නව ලෝකයේ”, එනම් උතුරේ සිට මධ්‍යම ඇමෙරිකාව හරහා දැකුණු ඇමෙරිකාව දක්වා, කමිකරු පත්තිය එකාබද්ධ කිරීම ලෝක විප්ලවයේ පුදාන මුලෝපායික කර්තවයනෙකි. එය ලතින් ඇමෙරිකාව පුරා හතරවන ජාත්‍යන්තරයේ ජාත්‍යන්තර කම්ටුවේ ගාබාවන් ගොඩනගීම ඉල්ලා සිටි.

එරක් ලන්ධින්